

Це сталося 13 липня 1943 року під час гітлерівської окупації України. Ця кривава подія увійшла в історію під назвою «Малинська трагедія». Нацисти живцем спалили в церкві і школі понад 800 мешканців, зокрема, майже 200 дітей. В селі Малин Млинівського району Рівненської області спалили і знищили понад 250 будинків селян.

Під час цієї трагедії загинув від кулі і селянин Мокій Великий, який намагався врятувати від знищення гітлерівцями книгу «Кобзар» Тараса Шевченка. Він виніс її зі своєї хати, добіг до жатного поля, але там і поліг убитий, накривши собою книгу. Таким героєм він і залишився у пам'яті односельців, їхніх дітей у багатьох поколіннях.

авторський

Ніч відходить. Світає. У більшості хат піднялися, –
Рано кличе селян копітка господарська робота...
Раптом тупіт чобіт, гуркіт зброї зі шляху донісся, –
До села наближалась добірна есесівська рота.

Людей гнали до церкви із кожного двору і хати.
Вони сумно брели і до себе дітей пригортали...
Відчували, що ворог їх буде жорстоко карати,
Бо загін партизанський таємно вони годували.

Чув і Мокій, як вранці гукали німецькі солдати.
До сусіда побіг: «Німці! Нам небезпечно лишатись.
Треба йти за село і полями до лісу тікати.
Будем тихо садками, ярками туди добиратись...»

На сади ліг туман, що вночі у полях примостився.
Крізь туман долітало: гриміли в селі автомати...
Вони бігли. Та Мокій зненацька в садку зупинився.
Каже: «Друже, біжи! А я мушу вернуться до хати!

Там лишився «Кобзар». Свята книга моєї родини.
Її знищити можуть кати, підпалити, порвати...
Не віддам ворогам на поталу. Хай краще загину!

Прoberусь обережно садком, візьму книгу і – з хати».
Мокій книжку схопив, – та назад не вернувся глухотанню
Побіг стежкою, що вторували до поля селяни...
Ось уже і жита... Раптом – постріл в хвилину останню...
Поле вкрило героя, що впав з «Кобзарем», – колосками.

А в цей час селян в церкві і в школі усіх зачинили.
Оточили їх з лютими псами фашистські солдати...
І з живими людьми та малими дітьми підпалили –
Так кати озвірілі вчинили пекельну цю страту...
Вийшло сонце життя. Над загиблим селом піднялося...
Зацвіла знов земля! І нова народилася людина!
Там, де Мокій поліг з «Кобзарем», – шумить в полі колосся.
Зійшли думи Тарасові – вільна його Україна!